

J. J.

O dawnych wodociągach

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 8/1, 130

1963

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wanda Zajączkowska, *Uwagi nad polityką protekcyjną władz Królestwa Polskiego wobec przemysłu włókienniczego*. Praca obejmuje lata 1820—1830. Autorka zastrzega się przy tym, że porusza jedynie pewne wybrane zagadnienia.

Stefan Rosiak, *Umowy i przywileje prywatnych miast fabrycznych w okręgu łódzkim*. Jest to omówienie okoliczności i warunków powstania takich ośrodków produkcji włókienniczej, jak Ozorków, Aleksandrów, Zduńska Wola, Konstantynów i Tomaszów Mazowiecki.

Feliks Bąbola *Z historii zakładów przemysłu włókienniczego w Łodzi*. Praca stanowi zarys rozwoju trzech słynnych zakładów łódzkich, mianowicie Geyera, Schreiblera i Grohmana oraz Poznańskiego.

Bolesław Pełka *Powstanie i rozwój widzewskiej manufaktury*. Praca omawia dzieje tego zakładu od daty jego założenia (1879 r.) do okresu pierwszej wojny światowej.

Adam Nahlik, *Obicia wawelskie — karta z dziejów tkactwa dekoracyjnego w Polsce*. Jest to opis stanu, pochodzenia i techniki wykonania 2 fragmentów litego lampasa tzw. obić wawelskich, które są obecnie przechowywane w Muzeach Narodowych w Krakowie i Warszawie.

Antoni Romanowicz, *Rys historyczny przemysłu maszyn włókienniczych w Polsce*. W artykule omówiony został okres od 1844 r., kiedy powstał w Łodzi pierwszy znany zakład budowy maszyn włókienniczych.

Julia Wasiak, *Pierwsze szkoły fabryczne w Łodzi*. Praca opisuje powstanie i działanie szkół fabrycznych w latach 1877—1920.

Mieczysław Bandurka, *Projekty założenia Politechniki Łódzkiej*. Artykuł dotyczy niepomyślnie zakończonych starań o powstanie uczelni w połowie XIX w.

Mieczysław Kołodziejczyk, *Materiały do dziejów przemysłu włókienniczego przechowywane w łódzkim archiwum*. Jest to wykaz najważniejszych zespołów archiwalnych wraz z omówieniem procesu ich powstawania.

I. W. Tybor, *Z historii technicznego piśmiennictwa włókienniczego w Polsce*. Autor przedstawił w oparciu o pracę T. Nowaka *Cztery wieki polskiej książki technicznej* parę publikacji z dziedziny włókiennictwa, podając ich problematykę i przytaczając niektóre zawarte w nich opisy technologiczne.

Oprócz tego w numerze znajdują się artykuły: Józefa Margasa, *Historia polskich tkanin dekoracyjnych*; Bogdana Bejmego, *Szkic historii przemysłu kapeluszniczego w Polsce*; Zygmunta Małeckiego, *Zagadnienia związane z akumulacją w przemyśle łódzkim w XIX w.*

Omówiony zeszyt „Przeglądu Włókienniczego” jest pierwszą problemową publikacją w polskim czasopiśmiennictwie technicznym całkowicie i na tak poważną skalę poświęconą historii przemysłu i techniki.

J. J.

O DAWNYCH WODOCIĄGACH

Mgr Janusz Kuczyński spopularyzował fragment swoich badań artykułem *Wodociągi w dawnej Polsce*, opublikowanym w nrze 5/1962 „Młodego Technika”. Artykuł ten zawiera najważniejsze wiadomości o okolicznościach i sposobach budowy wodociągów w Polsce wieków XIV—XVI, jak również o ich późniejszej eksploatacji.

J. J.

MATERIAŁY DO HISTORII ASTRONAUTYKI

Dr Tadeusz Przyppkowski w artykule *O konstrukcji raket w literaturze polskiej XVIII i XIX w.* („Astronautyka”, nr 2/1962) omawia trzy publikacje na ten temat.